

BEDEN EĞİTİMİ VE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ*

Pelin AKYOL¹

Tülin ATAN¹

Basri GÖKMEN²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeylerini incelemektir. Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının öğretmenlik yaptığı branş, cinsiyet, meslekteki kıdem yılı, görev yaptığı bölge, yaş ve medeni duruma göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Çalışmaya Türkiye genelinde internet yoluyla ulaşılan 150 Sınıf Öğretmeni, 150 Beden Eğitimi Öğretmeni olmak üzere toplam 300 öğretmen katılmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında anket tekniğinden yararlanılmıştır. Öğretmenlere, Allen ve Meyer tarafından (1990) geliştirilen, Demirkıran (2004) tarafından yüksek lisans tezinde kullanılan "Örgütsel Bağlılık" ölçeği uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde KruskalVallis ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri öğretmenlik yaptığı branşa göre incelendiğinde, branşlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin kıdem yılına göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Görev yapılan bölgeye göre Örgütsel Bağlılık düzeyleri incelendiğinde, ilde şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin Duygusal Bağlılık puanı; ilçede, beldede ve köyde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p<0.0125$). Öğretmenlerin yaşlarına göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algıları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Medeni duruma göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algıları karşılaştırıldığında Duygusal Bağlılık alt ölçeğinin ve Normatif Bağlılık alt ölçeğinin evli öğretmenlerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Bu çalışmada örgütsel bağlılık düzeyinin öğretmenlik yapılan branşa göre değişmediği ancak çalışılan bölgeye ve medeni duruma göre değiştiği sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin duygusal, sürekli ve normatif bağlılıkları "kararsız" düzeydedir. Bu durum öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarının düşük olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, bu durumu düzeltmek adına gerekli tedbirlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, sınıf öğretmeni, beden eğitimi öğretmeni

AN EXAMINATION OF THE ORGANIZATIONAL COMMITMENT LEVELS OF PHYSICAL EDUCATION AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the levels of organizational commitment of physical education and primary school teachers. The study examined whether the teachers' perceptions of organizational commitment levels differed in terms of their teaching branch, gender, years of teaching experience, working region, age and marital status. A total of 300 teachers, 150 primary school teachers and 150 physical education teachers, completed the survey which could be reached via the Internet throughout Turkey. Survey technique was used to collect data. The "Organizational Commitment" survey which was developed by Allen and Meyer (1990) and which was used in the master's thesis of Demirkıran (2004) was completed by the teachers. Kruskal

* Bu çalışma Denizli Pamukkale'de yapılan 12. Spor Bilimleri Kongresi'nde poster bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Samsun (Yazışmadan sorumlu yazar: takman@omu.edu.tr)

² Başalan Cumhuriyet İlkokulu-Ortaokulu, Samsun

Vallis and Mann Whitney U tests were used for the statistical analysis. When the levels of organizational commitment of teachers were examined in terms of teaching branch, no statistically significant difference was found between branches ($p>0.05$). Teachers' organizational commitment levels were not different with respect to years of teaching experience ($p>0.05$). When the levels of organizational commitment of teachers were examined in terms of working region; the affective commitment scores of teachers who were working in the city centers were higher than the teachers' working in countryside, towns and villages ($p<0.0125$). No significant difference was found when the subjects' perception levels of organizational commitment was examined in terms of teachers' age ($p>0.05$). When the organizational commitment perception levels were examined in terms of marital status, Normative Commitment subscale and Affective Commitment subscale were found to be higher in married teachers than unmarried ones ($p<0.05$).

It was concluded that level of organizational commitment did not change in terms of teaching branch but changed in terms of working region and marital status. The level of affective, continuance and normative subscale scores were all at "uncertain" level. This shows that the teachers have low levels of organizational commitment. Therefore, measures should be taken to improve this situation.

Key Words: Organizational commitment, primary school teacher, physical education teacher.

GİRİŞ

İnsan kaynağının verimli ve etkili bir biçimde çalışabilmesi için örgüt amaçlarını benimsemesi ve örgütsel bağlılığının artırılması son derece önemli bir konudur. Çalışanların hedef ve değerleri ile örgütün hedef ve değerleri arasında uyum sağlanması, çalışanların örgütle özdeşleşerek amaçların gerçekleştirilmesi yönünde çaba göstermeleri, örgüt üyeliğini devam ettirmeye istekli olmaları; örgütlerin varlıklarını sürdürmeleri ve de karşılaştıkları sorunları çözümlayebilmeleri açısından hayati önem taşımaktadır [1]. Bu bağlamda örgütsel bağlılık, bireyin kurumsal amaç ve değerleri kabul etmesi, bu amaçlara ulaşılması yönünde çaba sarf etmesi ve kurum üyeliğini devam ettirme arzusudur [2]. Örgütsel bağlılık "çalışanların örgütle ilişkilerini karakterize eden ve örgütte kalma kararlarına etki eden psikolojik durum" olarak tanımlanmıştır [3]. Örgütsel bağlılık, önceleri duygusal bir bağlılık olarak tanımlanmış, çalışanların örgütlerinin değerlerini ve amaçlarını benimsedikleri oranda bağlılık hissettikleri önerilmişken, diğer araştırmalarda ise örgütsel bağlılık, çalışanların örgütlerine yaptıkları yatırımların sonucunda gelişen bir bağlılık olarak tanımlanmıştır [4].

Örgütsel bağlılık literatüründe üç farklı bağlılık unsuru bulunmaktadır: Bunlar duygusal, sürekli ve normatif bağlılıktır [5]. Duygusal bağlılık, insanların örgütün üyesi olmaktan dolayı memnun olmalarını sağlayan, örgüte duygusal olarak bağlayan ve bireysel ve örgütsel değerler arasındaki bir uzlaşmadan ortaya çıkar [6]. Örgüte duygusal bağlılığı olan kişiler örgüt ile olan bağlarını sürdürmek, örgütte sürekli olmak isterler [7]. Sürekli bağlılık; bireyin örgüte yaptığı, iş arkadaşlarıyla yakın ilişkiler, emeklilik hakları, kıdem, kariyer ve bir örgütte uzun senelerce bulunmadan dolayı elde edilen özel yetenekler gibi yatırımlar nedeniyle örgütte kalma isteğinden kaynaklanmaktadır [8]. Normatif bağlılık iş görenin kendini örgüte görev ve sorumluluk duygusu gereği bağlılığını ifade etmektedir. İş görenler ahlaki tutumları ve düşünceleri gereği örgüt amaçlarını gerçekleştirmeye istekli olurlar [9]. Örgüte normatif olarak bağlı olan birey, örgütte kalma ile ilgili ahlaki bir yükümlülük olduğunu hissetmektedir [10].

Örgütsel bağlılık, öğretmenlerin işlerinde yakaladıkları etkililik derecesiyle öğretimlerinden çıkardıkları iş tatmini, içsel motivasyon ve istek derecesini yansıtmaktadır [11]. Bu doğrultuda ilköğretim okullarında öğretmenlerin etkili, verimli ve güdülenerek çalışabilmeleri için örgütüne, mesleğine ve öğrencilerine bağlılık duyması gerekmektedir [12]. Bu bağlılığın düzeyi ne kadar yüksek olursa öğretmenin başarı ve doyum sağlaması o kadar kolay olacaktır. Bu araştırmada Beden Eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri incelenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının öğretmenlik yaptığı branş, cinsiyet, meslekteki kıdem yılı, görev yaptığı bölge, yaş ve medeni duruma göre farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Çalışmaya Türkiye genelinde internet yoluyla ulaşılan 150 Sınıf Öğretmeni, 150 Beden Eğitimi Öğretmeni

olmak üzere toplam 300 öğretmen katılmıştır.

Araştırımcı tarafından oluşturan kişisel bilgi formu öğretmenlerden; öğretmenlik yaptığı branş, cinsiyet, meslekteki kıdem yılı, görev yaptığı bölge, yaş ve medeni durumları hakkında bilgi toplamak üzere geliştirilmiştir.

Öğretmenlerin örgütsel bağlılık durumlarını tespit etmek için, Allen ve Meyer tarafından (1990) geliştirilen ölçek kullanılmıştır [5]. Demirkıran (2004) tarafından, "Özel Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin İş Tatminleriyle Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde kullanılan bir ölçektir [13]. Ölçek toplamda 18 maddeden; Duygusal Bağlılık (1., 2., 3., 4., 5., 6. maddeler), Devamlılık Bağlılığı (7., 8., 9., 10., 11.,12. maddeler) ve Normatif Bağlılık (13., 14., 15., 16., 17., 18. maddeler) olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte ifadeler Kesinlikle katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2) ve Kesinlikle Katılmıyorum (1) olmak üzere 5 aşamalı likert tipi ölçekte değerlendirilmektedir. Her boyut için alınabilecek en yüksek puan 30, en düşük puan 6'dır.

Tablo 1. Ölçek seçeenekleri ile puan aralıkları

Ölçek Seçeenekleri İle Puan Aralıkları Seçeenekler	Verilen Puanlar	Puan Aralığı
Kesinlikle Katılıyorum	5	4.20–5.00
Katılıyorum	4	3.40–4.19
Kararsızım	3	2.60–3.39
Katılmıyorum	2	1.80–2.59
Kesinlikle Katılmıyorum	1	1.00–1.79

Bu çalışmanın verilerinin istatistiksel analizlerinde SPSS 19 paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine Kolmogorov-Smirnov testi ile bakılmış ve verilerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. İki grup arasında fark olup olmadığına bakmak amacıyla Mann-Whitney U testi kullanılmıştır ($p=0.05$). Dört grup arasında fark olup olmadığına bakmak amacıyla Kruskal Wallis testi kullanılmıştır ($p=0.05$). İkilili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Karşılaştırma sayısı 4 olduğundan her bir Bonferroni düzeltilmeli Mann Whitney U testinde dikkate alınan önemlilik seviyesi $0.05/4=0.0125$ 'dir. Veriler Ortalama ve Standart Sapma şeklinde verilmiştir.

BULGULAR

Tablo 2. Sınıf ve beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının karşılaştırılması

		n	Duygusal Bağlılık	p	Devamlılık Bağlılığı	p	Normatif Bağlılık	p
Tüm öğretmenler	Sınıf	150	2.926±0.603	0.477	2.806±0.816	0.681	2.840±0.852	0.400
	Beden Eğitimi	150	2,980±0.690		2.846±0.864		2.926±0.927	
Bayanlar	Sınıf	75	2.866±0.622	0.617	2.920±0.784	0.835	2.720±0.908	0.349
	Beden Eğitimi	41	2.926±0.607		2.951±0.739		2.878±0.780	
Erkekler	Sınıf	75	2.986±0.581	0.894	2.693±0.837	0.389	2.960±0.778	0.912
	Beden Eğitimi	109	3.000±0.720		2.807±0.907		2.945±0.979	
Tüm öğretmenler	Bayan	116	2.887±0.615	0.158	2.931±0.765	0.088	2.775±0.865	0.097
	Erkek	184	2.994±0.665		2.760±0.879		2.951±0.901	

Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin branş değişkenine göre değerlendirilmesinde, sınıf öğretmenleri ile beden eğitimi öğretmenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$). Öğretmenlik yaptığı branş gözetmeksizin bayanlar ve erkeklerin örgütsel bağlılık düzeylerinin hiçbir alt boyutta farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$).

Tablo 3. Yaşa göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının karşılaştırılması

	Yaş	n	Ort ±Standart Sapma	p
Duygusal Bağlılık	21-30	94	2,851±,527	0.273
	31-40	138	2,961±,655	
	41-50	52	3,000±,672	
	51 ve üzeri	16	3,125±,957	
	Toplam	300	2,953±,647	
Devamlılık Bağlılığı	21-30	94	2,797±,824	0.944
	31-40	138	2,826±,878	
	41-50	52	2,884±,783	
	51 ve üzeri	16	2,812±,834	
	Toplam	300	2,826±,840	
Normatif Bağlılık	21-30	94	2,755±,851	0.440
	31-40	138	2,927±,940	
	41-50	52	2,923±,812	
	51 ve üzeri	16	3,125±,885	
	Toplam	300	2,883±,890	

Tablo 4. Medeni duruma göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının karşılaştırılması

Alt Boyutlar	Branş	n	Ort ±Standart Sapma	p
Duygusal Bağlılık	evli	215	3,014±,673	0,005*
	bekar	85	2,800±,552	
Devamlılık Bağlılığı	evli	215	2,855±,827	0,352
	bekar	85	2,752±,871	
Normatif Bağlılık	evli	215	2,948±,897	0.042*
	bekar	85	2,717±,853	

* $p<0.05$

Medeni Duruma Göre rgtsel bağlılık düzeylerine ilişkin algıları karşılaştırıldığında Duygusal Bağlılık alt leğinin ve Normatif Bağlılık alt leğinin evli öğretmenlerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Tablo 5. Öğretmenlerin kıdem yılına göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının karşılaştırılması

	Kıdem Yılı	n	Ort \pm Standart Sapma	p
Duygusal Bağlılık	1-10	176	2,903 \pm ,611	0.410
	11-20	83	3,000 \pm ,643	
	21-30	24	3,083 \pm ,717	
	31-üzeri	17	3,058 \pm ,899	
	Total	300	2,953 \pm ,647	
Devamlılık Bağlılığı	1-10	176	2,778 \pm ,808	0.372
	11-20	83	2,939 \pm ,888	
	21-30	24	2,916 \pm 1,017	
	31-üzeri	17	2,647 \pm ,606	
	Toplam	300	2,826 \pm ,840	
Normatif Bağlılık	1-10	176	2,846 \pm ,916	0.761
	11-20	83	2,903 \pm ,864	
	21-30	24	3,041 \pm ,907	
	31-üzeri	17	2,941 \pm ,747	
	Toplam	300	2,883 \pm ,890	

Öğretmenlerin rgtsel bağlılık düzeylerinin kıdem yılı değişkenine göre değerlendirilmesinde, kıdem yılları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 6. Görev yaptığı bölgeye göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algılarının karşılaştırılması

	Görev Yaptığı Bölge	n	Ort ±Standart Sapma	p
Duygusal Bağlılık	İl (1)	103	3,135±,657	1>2,3,4**
	İlçe (2)	148	2,878±,582	
	Belde (3)	12	2,666±1,073	
	Köy (4)	37	2,837±,601	
	Toplam	300	2,953±,647	
Devamlılık Bağlılığı	İl (1)	103	2,767±,887	0.434
	İlçe (2)	148	2,905±,851	
	Belde (3)	12	2,666±,651	
	Köy (4)	37	2,729±,693	
	Toplam	300	2,826±,840	
Normatif Bağlılık	İl (1)	103	2,922±,914	0.670
	İlçe (2)	148	2,891±,842	
	Belde (3)	12	2,833±,834	
	Köy (4)	37	2,756±1,038	
	Toplam	300	2,883±,890	

** p<0.0125

İlde şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin Duygusal Bağlılık puanı; ilçede, beldede ve köyde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur (p<0.0125).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeylerinin branş değişkenine göre değerlendirilmesinde, tüm alt boyutlarda branşlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farka rastlanmamıştır (p>0.05). Gerek beden eğitimi öğretmenleri gerekse sınıf öğretmenlerinin duygusal bağlılıklarının “kararsız” düzeyde olduğu görülmüştür. Duygusal bağlılıkta, çalışanlar, kendilerini örgütün bir parçası olarak görmekte, örgüt onlar için büyük bir anlam ve öneme sahip olmaktadır [14]. Öğretmenlerin duygusal bağlılıklarının kararsız olması, örgütün değerlerini güçlü bir şekilde kabul etmeme ve kendisini örgütün bir parçası olarak görmediğinin bir sonucu olarak düşünülebilir. Bu durumda öğretmenler işe karşı olumlu tutum sergilemez ve gerektiğinde çaba göstermezler [15]. İki farklı branş öğretmenlerinin devamlılık bağlılıklarının yine “kararsız” düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Devamlılık bağlılığının “kararsız” olması, öğretmenlik mesleğini

sürdürme konusunda öğretmenin kendisini yükümlü hissetmediği, işten ayrıldığı zaman çok fazla bir maddi kaybı olmayacağı, kazandığı ücreti farklı örgütlerde daha iyi ortamlarda kazanabileceğini, örgütte kalmasının öğretmen için bir zorunluluk olmadığını göstermektedir [15]. Bu çalışmaya katılan sınıf ve beden eğitimi öğretmenlerinin normatif bağlılıklarının “kararsız” düzeyde olduğu görülmüştür. Normatif bağlılığın “kararsız” olması, öğretmenlerin örgütlerine sadakat duygularının zayıf olduğu, örgütte çalışmayı kendisi için bir görev addetmediği anlamına gelmektedir [15]. Çalışmamızda her iki branş öğretmenlerinin tüm alt boyutlardaki puanlarının “kararsız” düzeyde olması, örgütsel bağlılık düzeylerinin düşük olduğunu göstermektedir.

Çalışmamızda öğretmenlerin yaşlarına göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algıları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Üzüm (2005) de Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerinde çalışan spor uzmanlarının örgütsel bağlılıkları üzerine yaptığı çalışmada, yaş değişkeninin spor uzmanlarının örgütsel bağlılıkları üzerinde fark yaratmadığı sonucuna varmıştır [16]. Yaş değişkenini ele alan bir araştırmada, yaş arttıkça bağlılığın da arttığı yönünde bulgulara rastlanmaktadır. Angle ve Perry (1981) iş görenlerin yaşları ilerledikçe, alternatif iş bulma ya da farklı bir eğitim alma imkanlarının azaldığını, bu nedenle üyesi oldukları örgütlere olan bağlılıklarının arttığını ifade etmektedirler [17]. Luthans ve arkadaşları (1987) yaş ile örgütsel bağlılık arasında olumlu bir ilişkinin bulunduğunu ileri sürmektedirler [18]. Bizim çalışmamızda da istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmasa da, Duygusal Bağlılık ölçek puanının en yüksek 51 yaş ve üzerindeki öğretmenlerde olduğu dikkat çekmektedir.

Çalışmamızda öğretmenlerin medeni duruma göre örgütsel bağlılık düzeylerine ilişkin algıları karşılaştırıldığında Duygusal Bağlılık alt ölçeğinin ve Normatif Bağlılık alt ölçeğinin evli öğretmenlerde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Örgütsel bağlılık düzeyinin evlilerde yüksek çıkması, evlilik boyutunun örgütsel anlamda olumlu etkilerini göstermektedir. Örgütsel bağlılık ile medeni durum arasında yapılan kimi araştırmalarda anlamlı bir ilişki tespit edilmiş ve evli iş görenlerin ekonomik sorumluluklarından dolayı işe devam etme konusunda daha hassas oldukları belirtilmiştir [19]. Benkhoff, (1997) çalışmalarında evlilerin bekarlara göre örgüte daha fazla bağlı olduklarını tespit etmişlerdir [20].

Bu çalışmada öğretmenlerin kıdem yıllarına göre duygusal, devamlılık ve normatif bağlılık düzeylerinin farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bazı araştırmalarda bizim bulgularımızı destekler nitelikte olup, çalışma süresi ile örgütsel bağlılık arasında bir ilişki olmadığı belirtilmektedir [21]. Yalçın ve İplik (2005) de aynı pozisyondaki çalışma süresi ile bağlılık arasında anlamlı bir ilişki bulamadıklarını ifade etmişlerdir [22]. Diğer yandan bazı çalışmalarda ise kıdem yılının örgütsel bağlılığı etkilediği görülmüştür. Demirsoy (2009) çalışmasında, beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemlerine göre örgütsel bağlılık düzeyleri arasında ve aynı okulda çalışma yılı ile iş doyum düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu tespit etmiştir [23]. Cohen (1993) çalışmasında örgütte çalışma süresi arttıkça, iş görenin işletmeden elde ettiği kazançların artacağını ve bu kazançlarında örgütsel bağlılığı etkilemesi sonucunda, iş görenin yaşı arttıkça örgütsel bağlılığının da artacağını belirtmiştir [24].

Çalışmamızda ilde, şehir merkezinde görev yapan öğretmenlerin Duygusal Bağlılık puanı; ilçede, beldede ve köyde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p<0.0125$). Genel anlamda görev yapılan bölgeye göre yapılan değerlendirmede, öğretmenlerin kararsız düzeyde oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri negatif yönde diyebiliriz. Genelde öğretmenler il merkezinde çalışmayı istemektedirler. Bu nedenle köyde ya da ilçede görev yapan öğretmenler sürekli tayin istemektedirler. İl merkezinde çalışan öğretmenlerin duygusal bağlılıklarının yüksek çıkması istedikleri bir yerde görev yapmalarından kaynaklanabilir.

Sonuç olarak bu çalışmada örgütsel bağlılık düzeyinin öğretmenlik yapılan branşa göre değişmediği ancak çalışılan bölgeye ve medeni duruma göre değiştiği tespit edilmiştir. Öğretmenlerin duygusal, sürekli ve normatif bağlılıkları “kararsız” düzeydedir. Bu durum öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarının düşük olduğunu göstermektedir. Bu nedenle bu durumu düzeltmek adına tedbirlerin alınması gerektiği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- 1- Akıncı Vural ZB, Coşkun G. Örgüt Kültürü: İletişim, Liderlik, Motivasyon, Bağlılık ve Performans Açısından Değerlendirme, Nobel Yayınları, Ankara, s, 141-142, 2007.

- 2- Swailes S. Organizational Commitment: A critique of the construct and measures. *International Journal of Management Reviews*. 2002; 4 (2): 155-178.
- 3- Meyer JP, Allen NJ. A three-component conceptualization of organizational commitment. *Human Resource Management Review*. 1991, 1:61-98.
- 4- Özutku H. Örgüte duygusal, devamlılık ve normatif bağlılık ile iş performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*. 2008,37(2): 79-97.
- 5- Allen NJ, Meyer JP. The measurement antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of Occupational Psychology*. 1990, 63: 1-18.
- 6- Wiener Y. Commitment in organization a normative view. *Academy of Management Review*, 1982, 7(3): 418-428.
- 7- Ayyıldız T, Yüksel A, Hançer M. Kurumsal yönetim: Çalışanların örgütsel bağlılığı üzerine etkisi. *Seyahat ve Turizm Araştırmaları Dergisi, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın*, 2007.
- 8- Durna U, Eren V. Üç bağlılık unsuru ekseninde örgütsel bağlılık. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*. 2005, 6(2):210-219.
- 9- Park SM, Rainey HG. Antecedents, mediators, and consequences of affective, normative, and continuance commitment: empirical tests of commitment effects in federal agencies. *Review of Public Personnel Administration*, 200, 27(3):197-226.
- 10- Özkan Y. Örgütsel sosyalleşme sürecinin öğretmenlerin örgüte bağlılıklarına etkisi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2005.
- 11- Ingersoll RM. Teacher professionalization and teacher commitment: a multi level analysis. *National Center for education statistics, statistical analysis report, New Jersey: Washington DC*. (1997).
- 12- Balay R. Özel ve resmi liselerde yönetici ve öğretmenlerin örgütsel bağlılığı (Ankara İli Örneği), (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara, 2000.
- 13- Demirkıran T. Özel Eğitim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin İş Tatminleri İle Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*, 2004.
- 14- Balay R. Yönetici ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, (2000).
- 15- Çakır A. İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ve okul kültürü algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Tezi, İstanbul*, 2007.
- 16- Üzüm H. Gençlik ve spor genel müdürlüğünde görevli spor uzmanlarının örgütsel bağlılığı. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*, 2005.
- 17- Angle HL, Perry JL. An empirical assessment of organizational commitment and organizational effectiveness. *Administrative Science Quarterly*, 1981, 26: 1-14.
- 18- Luthans F, Baack D, Taylor L. Organizational Commitment: Analysis of Antecedents, *Human Relations*. 1987;40(4):219-236.
- 19- Abdullah MHA, Shaw JD. Personal factors and organizational commitment: main interactive effects in the United Arab Emirates. *Journal of Managerial Issues*, 1991, 11(1);77-93.
- 20- Benkhoff B. Disentangling organizational commitment. *Personnel Review*, 1997, 26(1-2): 114-131.
- 21- Özcan EB. Örgütsel bağlılık ve iş değerleri arasındaki ilişki ilinde bir inceleme, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adana*, 2008.
- 22- Yalçın A, İplik FN. Beş yıldızlı otellerde çalışanların demografik özellikleri ile örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik bir araştırma: Adana ili örneği, *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2005, 14(1): 395-412.
- 23- Demirsoy E. Beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyumu ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bolu*, 2009.
- 24- Cohen A. Age and tenure in relation to organizational commitment: A Meta-Analysis, *Basic and Applied Social Psychology*, 1993, 14 (2): 143-159.